

ادامه از صفحه ۶

چرا بی شکست یک زن در انتخابات آمریکا

زنان سیاست‌مدار برای آنکه تفکرات کلیشه‌ای جامعه را قانع کنند و نشان دهند در جنگ و مسائل امنیتی، همچون مردان به اندازه کافی از خشونت و بی‌رحمی برخوردارند، ناچارند برخلاف ویژگی‌های نوع‌دوستانه خود، این پیام را به رای‌دهندگان مخابره کنند که ما نیز می‌توانیم در زمان و مکان مناسب جنگ و خون‌ریزی به راه اندازیم. به همین خاطر، برخی حمایت کلینتون از جنگ عراق را در همین راستا توجیه می‌کنند. بسیاری، یکی از دلایل شکست او در سال ۲۰۰۸ در برابر اوباما را حمایت او از جنگ عراق می‌دانند. در رقابت‌های انتخاباتی ۲۰۱۶ نیز هیلاری بین اینکه چقدر زنانه باشد یا مردانه دچار دوگانگی بود. بارها ترامپ او را محکوم به نداشتن شایستگی برای به‌دست‌گرفتن فرماندهی کل قوا می‌کرد. بخشی از جامعه به هیلاری کلینتون رای ندادند؛ چون همین پیش‌فرض را داشتند که او به عنوان یک زن ممکن است شایستگی لازم را نداشته باشد. این پیش‌فرضی است که در بخش سنتی جامعه همچنان وجود دارد و سرنجام یکی از دلایل ناکامی کلینتون شد. پایین‌بودن میزان مشارکت در انتخابات نسبت به دو دهه اخیر نیز تأثیر مهمی بر شکست نامزد موکرات‌ها داشت. غالباً زمانی که میزان مشارکت مردم پایین باشد، احزاب تحول‌خواه هم رای کمتری خواهند داشت. اگر در مجموعه نظام سیاسی، غلبه برای یک جنس، یک گروه سنی یا قومی باشد، آن نظام سیاسی نمی‌تواند برآورد و انعکاس عادلانه‌ای از جامعه خود باشد. وجود افراد از دو جنس، گروه‌های سنی متفاوت و گروه‌های قومی متنوع، امکان تصمیم‌گیری عادلانه‌تر و مناسب‌تری را به همراه خواهد داشت. در جهان امروز، حضور پرنرنگ‌تر زنان در رقابت‌های انتخاباتی و در نهادهای سیاسی می‌تواند مقدمات تصمیم‌گیری‌های مناسب‌تر برای همه اقصاء جامعه را فراهم کند و راه برون‌رفت از میزان بالای خشونت و جنگ‌ورزی در جهان امروز حضور مستقل‌تر و پرنرنگ‌تر زنان در نهادهای مختلف سیاسی است. نظام‌های عاری از حضور مستقل زنان مانند دشا و طالبان، بهترین شاهد مثال هستند. نظامی که در آن حتی یک زن تأثیرگذار دیده نمی‌شود، فضا و ساختار مناسبی برای ترویج خشونت و جنگ طلبی ایجاد می‌کند.

چرا ترامپ نمی‌تواند برجام را پاره کند؟

همچنان‌که پیش‌تر گفته شد، نوع دیگری از تعهدات بین‌المللی لازم‌الاجرا مطابق قانون ایالات متحده، موافقت‌نامه‌های اجرایی هستند، در حقیقت، در بسیاری مواقع رئیس‌جمهور بنا بر دلایل عمدتاً سیاسی، تشخیص می‌دهد یک توافق بین‌المللی را به تصویب سنا نرساند. مطابق قانون اساسی، رئیس‌جمهور آمریکا فرمانده کل قوا و ارشدترین دیپلمات این کشور محسوب می‌شود که دارای اختیارات وسیع اجرایی برای انجام وظایف خود است. در تاریخ ایالات متحده، رؤسای‌جمهور این کشور به استناد اختیار مذکور اقدام به انعقاد موافقت‌نامه‌های اجرایی بسیاری کرده‌اند. مطابق آمار ارائه‌شده به‌وسیله مرکز تحقیقات کنگره آمریکا (CRS)، از سال ۱۷۸۹ میلادی تاکنون ایالات متحده بیش از ۱۸هزارو ۵۰۰ موافقت‌نامه اجرایی منعقد کرده است؛ درحالی‌که در مدت مشابه فقط هزارو صد معاهده به تصویب رسیده‌اند. بررسی شرایط انعقاد برجام و مقایسه آن با الزامات موافقت‌نامه‌های اجرایی، روشن می‌کند این توافق از منظر نظام حقوقی آمریکا یک موافقت‌نامه اجرایی الزام‌آور است. توافقات بین‌المللی شامل هر دو دسته معاهدات و موافقت‌نامه‌های اجرایی در ایالات متحده، جایگاهی برابر با قوانین عادی فدرال (قوانین مصوب کنگره) دارند که نباید تعارضی با قانون اساسی داشته باشند. به دلیل همین ارزش برابر، کنگره آمریکا (و نه شخص رئیس‌جمهور)، از لحاظ حقوق داخلی این کشور، اختیار دارد هر زمان اقدام به تصویب قوانین عادی مغایر با توافقات بین‌المللی کند. با این حال، به دلیل اهمیت زیاد تعهدات بین‌المللی و اینکه نقض این تعهدات باعث ایجاد مسئولیت بین‌المللی دولت می‌شود، چنین مسئله‌ای به‌ندرت اتفاق می‌افتد. حتی در صورت تصویب چنین قوانینی، دادگاه‌های آمریکا معمولاً با استفاده از قدرت تفسیری خود، سعی در جمع بین توافقی بین‌المللی و قانون لاحق کرده و به‌این‌ترتیب اجازه نمی‌دهند اقدام کنگره موجب تخطی از تعهدات بین‌المللی ایالات متحده شود. در مورد خاص برجام، نقض تعهدات دولت آمریکا علاوه بر اینکه موجد مسئولیت بین‌المللی ناشی از عدم اجرای یک توافق الزام‌آور است، چنان‌که در سطور پیشین گفته شد، طبق ماده ۲۵ منشور ملل متحد، باعث ایجاد مسئولیت مضاعف ایالات متحده به دلیل نقض قطع‌نامه شورای امنیت خواهد شد. بنابراین به نظر می‌رسد باید ادعای ترامپ مبنی بر پاره‌کردن برجام را صرفاً یک شعار تبلیغاتی پوپولیستی اجراپذیر، برای کسب آرای بخش کمتر تحصیل‌کرده مردم آمریکا به حساب آورد؛ چه آنکه چنین شعارهایی، به گواهی تاریخ، پس از بهره‌برداری لازم رنگ می‌بازند. طنز تلخ روزگار اینکه از این شعار نه‌فقط در داخل ایالات متحده استقبال شد، بلکه حتی عدای در کشور خدمان آن را باور کرده و در تحلیل‌های خود به تحقق آن دل بستند!

پژواک

شفافیت، عدالت ودموکراسی، راهبرد جنبش دانشجویی

مراد کاویانی‌راد

عکس: مصطفی صفوری، آیتا

دفتر تحکیم وحدت در دستاوردهای قدرت، این جریان پرسابقه دانشجویی را از رسالت تاریخی نقد قدرت سیاسی به دور کرد و کینه جریان رقیب را در پی داشت. در این میان، حمله به کوی دانشگاه به وسیله کسانی که هرگز هویتشان آشکار نشد، در کاهش نقد قدرتی که خود بخشی از آن شده بودند و گسترش روحیه ناامیدی در بدنه دانشجویی به واسطه تأمین‌نشدن مطالبات و خودسری برخی از اعضای دفتر و مداخله جریان‌های برون‌دانشگاهی (در حمایت از طیف شیراز) در تضعیف دفتر تحکیم بسیار مؤثر واقع شدند. کوشش برای راه‌اندازی تشکل‌های موازی نیز عملاً این بزرگ‌ترین اتحادیه دانشجویی کشور را به خاموشی کشاند. رویکرد سلبی دوره نخست ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد به همراه رویکرد امنیتی پس از انتخابات ۱۳۸۸، هزینه‌های سنگینی را متوجه دست‌اندرکاران تشکل‌های ناهمسو با جریان اصولگرایی کرد و عملاً جنبش دانشجویی نقاد قدرت را تا آستانه نابودی پیش برد. هرچند این وضعیت صرفاً مبتلا به دانشگاه و جریان نقاد قدرت نبود و کلیت جامعه مدنی را به عنوان بخش حساس جامعه هدف قرار داده بود. چنین وضعیتی در این مدت، در تشدید فساد سیاسی به عنوان زیربنای دیگر مفسدها بسیار مؤثر واقع شد. دیده‌ها و داده‌ها نیز گویای آن هستند که تشکل‌های دیگر همسو با اصولگرایی نیز با وجود برخی جاذبه‌ها با بحران مقبولیت و پذیرش از سوی دانشجویان روباروی شده‌اند، به گونه‌ای که امروز

جنبش دانشجویی ایران از دهه ۲۰ به این سو، متأثر از تحولات بین‌المللی و رخدادهای داخلی، گفتمان‌های مختلفی در قالب ایدئولوژی‌های چپ، ملی‌گرایی (ضداستعماری) و اسلامی تجربه کرده است. شناسه سیاسی جنبش دانشجویی در ایران، نقد قدرت سیاسی و گاه روشنگری بوده است. نقد قدرت از سوی دانشجویانی که اساساً هنوز وارد مناسبات قدرت نشده‌اند و به منافع و مصالح گروهی و حزبی نیالوده‌اند، عمدتاً متأثر از جریان‌های برون‌دانشگاهی و درون‌جامعه‌ای بوده است. ازاین‌رو، گاه با وجود خام‌بودن، خالص و ناظر بر تحولات ناآشکار اما مؤثر جامعه است. در این نوشتار به‌کارگیری واژه جنبش به معنای خطی آن نیست بلکه گواه بر وجود گروه‌ها و جریان‌های متشکل و گاه معارض دانشجویی است که در چند موضوع با هم، اشتراک نظر داشته‌اند که شعار عدالت و استبدادستیزی، مخرج مشترک همه آنها از آن زمان تاکنون بوده است. با این تفاوت که گاه آرمان‌شهر خود را در گرایش به مارکسیسم و گاه در تفاسیر ایدئولوژیک از مذهب دیده‌اند. اما رخداد فروپاشی شوروی دست‌کم در میان دانشگاهیان ایران جذابیت مارکسیسم که ده‌ها فضای روشنفکری دانشگاه و اندیشمندان کشور را به خود مشغول کرده بود، کم‌فروغ کرد. در این میان، بنیان اسلامی و مذهبی مبارزه‌های دانشجویی در قالب انجمن‌های اسلامی پس از شهریور ۲۰ به وسیله بازرگان، طالقانی و سحابی شکل گرفت. اما پیدایش نهضت امام خمینی(ره) موج جدیدی از گرایش به اسلام را در بین دانشجویان برانگیخت، به گونه‌ای که آنان را به یکی از ارکان این نهضت تبدیل کرد. انجمن‌های اسلامی دانشجویان پس از انقلاب تا میانه دهه ۷۰ در قالب اتحادیه انجمن‌های اسلامی و سازمان‌های دانشجویی سراسر کشور یا دفتر تحکیم وحدت، توانمندترین تشکل دانشجویی کشور به شمار می‌رفت. در این میان، چندین رویداد سرنوشت‌انگیز جریان فراگیر دانشجویی را دیگرگونه کرد. در پیروزی اصلاح‌طلبان در دوم خرداد ۱۳۷۶ و با به ریاست‌جمهوری رسیدن سیدمحمد خاتمی، به‌قدرت‌رسیدن اکثریت اصلاح‌طلب مجلس ششم و نیز نخستین دور شوراهای شهر و روستا به‌ویژه در شهر تهران این تشکل دانشجویی بسیار کارآمد نشان داد. از این رو، پیوستن به قدرت و سهم‌شدن

تصویب داماتو و ارائه بسته اقدامات فنی

سعید امیر

آغازکننده نقض برجام را برای آمریکا امکان‌پذیر خواهد کرد که به‌شدت محدودیت‌هایی شامل اجماع بین‌المللی، مشروعیت‌زدایی، بازآرندگی... را بر ضد ایران شکل خواهد داد.

۲) نکته مهم‌تر اینکه وزارت امور خارجه یا شورای عالی امنیت ملی بررسی کند که آیا تصویب ایسا یا داماتو تغییری در شرایط اجرای برجام وجود می‌آورد؟

قانون ایسا به جای لغو تحریم‌های هسته‌ای می‌نشیند؟

قطعا چنین نیست چون در برجام آمریکا متعهد شده است مفاد داماتو بر اساس برجام متوقف خواهد شد، همان‌طور که بعد از شکل‌گیری برجام، آمریکا به این تعهد خویش در اجرای برجام جامه عمل پوشیده و هیچ‌کدام از مفاد داماتو را اجرا نکرده است.

به عبارت دیگر وجودداشتن یا وجودنداشتن داماتو تأثیری در اجرای برجام ندارد و روند صحیح اجرای برجام منوط به اراده کاخ سفید است.

تصویب یک قانون در آمریکا دلیلی بر نقض برجام نیست، چرا که قوانین دیگری قبلاً تصویب شده و می‌تواند در آینده تصویب شود که کارکرد و اثر داماتو را داشته باشد؛ اما کاخ سفید تصمیم

گذاگانه‌ای از مجلس دارد تا تحریم‌های جدیدی ایجاد نشود؛ بنابراین واکنش ایران در چارچوب بسته فنی زمانی در صحنه بین‌الملل مؤثر خواهد بود که از طرف آمریکا شرایط جدیدی در ایجاد

تحریم به وجود بیاید یا لغو تحریم‌های هسته‌ای از طرف دولت آمریکا اجرا نشود.

۳) قانون ایسا مصوبه اکثریت مجلسین آمریکاست؛ بنابراین دولت آمریکا که متعهد به اجرای برجام است به لحاظ قانونی در تمديد این تحریم دخیل نیست.

در واقع با توجه به اینکه بیش از دو سوم مجلسین آمریکا آن را تصویب کرده‌اند، این موضوع از اختیار دولت اوباما خارج شده و وتوی اوباما بی‌تأثیر است.

بنابراین تمديد داماتو متوجه مجلسین آمریکاست نه دولت آمریکا و بهتر است در پاسخ، مجلس شورای اسلامی اقدام متناسب و متقابل را انجام بدهد و دولت محترم با شورای عالی امنیت ملی در فعال‌کردن بسته فنی دست نگه دارد.

همین قانون نشان داده است ظرفیت‌هایی دارد که می‌تواند بسیاری از مطالبات و خواست‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را برآورده کند، مشروط به آنکه جو با تنش و التهاب همراه نشود. تجربه نشان داده است کم نیستند جریان‌هایی که منافعشان در التهاب‌آفرینی است و در چنین وضعیتی جریان‌های افراطی خود را بر نظام حقوقی تحمیل خواهند کرد که برآیند نهایی آن تداوم چرخه بسته توسعه‌نیافتگی، تضعیف جامعه مدنی و فزاینده‌گی فساد و ناکارآمدی نظام اداری، تشدید شکاف طبقاتی، گسترش فقر، بی‌کاری، ناامیدی و ده‌ها مفسده دیگر خواهد بود.

به نظر می‌رسد، فرمان هشت‌ماده‌ای رهبری به سران قوا در اردیبهشت ۱۳۸۰ محمل مناسبی برای تشکل‌های دانشجویی باشد که در قالب آن نامه فرمودند «اگر دست مفسدان و سوءاستفاده‌کنندگان از امکانات حکومتی قطع نشود و اگر امتیازطلبان زیادخواهان برمدعا و انحصار جو طرد نشوند، سرمایه‌گذار و تولیدکننده و اشتغال‌طلب، همه احساس ناامنی و نوسیدی خواهند کرد». در متن ارسالی به همایش ملی ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در آذر ۱۳۹۳ یادآور شدند که «توقع من اجرای تصمیمات قاطع، عملی و بدون ملاحظه در مبارزه با فساد است». تشکل‌های دانشجویی به‌ویژه آن دسته از تشکل‌های اصلاح‌طلبی که در این مدت با محدودیت فعالیت روبه‌رو بوده‌اند، با توجه به ماهیت نقد قدرت و روشنگری‌شان بدون پیوستن به قدرت و سهم‌خواهی باید درباره فساد فراگیر موجود فعال ظاهر شوند. بی‌گمان، کسانی می‌توانند در این عرصه پویا ظاهر شوند که خود اهل فساد و توجیه‌گر فساد نباشند و راهبرد و گفتمانشان پیکار با فساد باشد. به نظر می‌رسد این اقدام از رهگذر تقویت مانیسی جمهوریت نظام که همان تعمیق دموکراسی و انتخابات منصفانه و آزاد است، قابلیت اجرایی می‌یابد. نمایندگان برخاسته از چنین بستری می‌توانند ضمن سلامت جامعه باشند و بدون ملاحظه با فساد مبارزه کنند. بر این اساس، تشکل‌های دانشجویی می‌توانند در قالب قانون اساسی موجود که حتی ممکن است قدهایی هم بر آن وارد باشد، به تقویت مبانی عدالت و دموکراسی بپردازند که ثمره نهایی آن شفافیت و پاسخ‌گو نگاه‌داشتن مسئولان خواهد بود.

پنجشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۵

ادامه از صفحه ۶

نگرانی‌های اروپا از ترامپ

تعامل ترامپ با روسیه نه‌تنها برای اعضای اتحادیه اروپا، بلکه برای کشورهای شرق اروپا نیز مهم است. آیا آمریکا به بهای آسیب‌پذیری کشورهای شرق اروپا حاضر به معامله با روسیه می‌شود؟ آیا آمریکا وارد نوعی معامله از نوع یالتا- تعینن حوزه نفوذ و سیطره- با روسیه خواهد شد؟ پاسخ مثبت به این سؤال یعنی بازگشت به وضعیت پیش از ۱۹۸۹ و فروپاشی دوقطبی.

موضوع روسیه از بُعد دیگری نیز مهم به شمار می‌رود؛ زیرا موضوع روسیه دیگر یک چالش بیرونی برای اتحادیه به شمار نمی‌رود؛ بلکه مدت زیادی است که روسیه به یک موضوع سیاسی درون اتحادیه تبدیل شده است. امروزه یک ارتباط درونی بین نیروهای سیاسی ناسیونالیست و اقتدارگرای اروپایی و روسیه به‌عنوان فرماندهی ضدنئولیبرال بین‌المللی به‌وجود آمده است.

در بروکسل تصور اروپایی‌ها بر این بود که کلینتون به قدرت می‌رسد و او پشوانه قوی برای برنامه EU به شمار می‌رفت. با اینکه آمریکا عضو اتحادیه اروپا نیست؛ اما اروپایی‌ها می‌توانستند روی رئیس‌جمهور آمریکا حساب کنند؛ زیرا تا قبل از ترامپ رؤسای جمهور آمریکا با اتحادیه اروپا به‌عنوان یک نهاد آشنایی داشته و خود را متعهد به حمایت از آن می‌دانستند و تقویت روابط EU و آمریکا جزء برنامه‌های اصلی آنها بود.

اکنون اتحادیه اروپا با رئیس‌جمهوری متفاوتی روبه‌رو است که افرادی را به کار می‌گمارد که برای این نهاد ارزشی قائل نیستند. به تکروری آمریکا علاقه‌مندند و حتی می‌خواهند که EU از صحنه پاک شود و علاقه ندارند که EU یک سیاست خارجی یا سیاست دفاعی مستقل داشته باشد. اکنون برای اروپایی‌ها این پرسش به طور جدی مطرح است که اگر دولت جدید آمریکا با ناسیونالیست‌ها و راست‌های افراطی اروپا همسو شود، چه اثری بر اتحادیه اروپا خواهد داشت؟

این همسویی هنگامی ترسناک‌تر می‌شود که اروپایی‌ها خود را در شرایطی می‌بینند که ممکن است روسیه نیز در تلاش برای تجزیه اروپا و ایجاد شکاف در داخل آن و تضعیف این نهاد، در کنار آمریکا قرار گیرد؛ به‌ویژه آنکه بروکسل برای مقاومت در برابر روسیه، روی روابطش با آمریکا حساب باز کرده است.

بهبش می‌رسه

بهبودی کامل ۵۶۰۰ کودک، فقط حاصل کمک‌های ارزشمند شماست. ۲۵ سال است متعهد شده‌ایم با کمک‌های شما بهترین خدمات را به تمام کودکان مبتلا به سرطان ایران برسانیم، تا با همراهی‌تان کودکان بیشتری هر روز به آرزویشان برسند.

شماره کارت: ۰۵۹۵۰-۹۹۵۰-۹۹۱۱-۶۰۳۷۶

۰۲۱-۲۳۵۴۰ ۰۲۱-۷۳۳۳*۲۳۵۴۰#

از اینکه به کودکان محک توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

mahak-charity.org